

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 – Wereld: Globalisering van Inditex

1 maximumscore 2

- Een juiste reden vanuit de politieke dimensie is: 1
In een aantal landen heerst politieke onrust / is de markt onvoldoende opengesteld voor westerse multinationals.
- Een juiste reden vanuit de sociaal-culturele dimensie is: 1
Een aantal landen heeft een sterke eigen kledingtraditie (waar de kleding van Inditex niet op aansluit).

2 maximumscore 2

- Een juiste demografische ontwikkeling binnen Europa is: 1
De geringe bevolkingsgroei / de vergrijzing (in landen) van Europa.
- Een juiste economische ontwikkeling buiten Europa is: 1
De opkomst van gebieden / landen met een sterke economische groei / toenemende welvaart.

3 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- Inditex is een bedrijf dat snel inspeelt op nieuwe trends / dat trendsettend wil zijn 1
- en het centrum van (de wereldstad) New York is bij uitstek de plek waar de nieuwste trends worden neergezet / gepresenteerd 1

4 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- de kledingproductie op het schaalniveau van Spanje / Europa gebeurt in een (semi)perifeer gebied 1
- maar dat de kledingproductie op mondiaal schaalniveau in een centrumland gebeurt 1

Opgave 2 – Wereld: Groot-Brittannië stopt ontwikkelingshulp aan India

5 maximumscore 1

Ethiopië

6 maximumscore 2

- Juiste positieve gevolgen zijn: 1
 - De Indiase migranten sturen geld terug naar India.
 - Remigranten nemen kennis uit Groot-Brittannië mee terug naar India.
- Juiste negatieve gevolgen zijn: 1
 - Relatief veel hoogopgeleide Indiërs verlaten India (braindrain).
 - De relatief rijke Indiërs verlaten India.

7 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat bedrijven uit een perifeer / voormalig koloniaal land, eigenaar zijn geworden van bedrijven uit een centrumland (terwijl dat in de traditionele centrum-periferieverhoudingen juist andersom was).

8 maximumscore 2

Juiste redenen zijn:

- Het verschil tussen de lonen in Groot-Brittannië en India is minder groot geworden.
- De afhandeling van vragen / administratie / serviceverlening is efficiënter / beter wanneer dit in het eigen land gebeurt.
- In Groot-Brittannië zijn regio's met een relatief hoge werkloosheid.

per juiste reden

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

- Juiste argumenten vóór het stopzetten van ontwikkelingshulp zijn: 1
 - Door handel / investeringen / uitwisselen van kennis zal meer geld naar India stromen dan door ontwikkelingshulp.
 - India is inmiddels in staat om zelf tot ontwikkeling te komen.
 - Groot-Brittannië kan door te besparen op ontwikkelingshulp in eigen land achtergebleven regio's (financieel) ondersteunen.
- Juiste argumenten tegen het stopzetten van ontwikkelingshulp zijn: 2
 - De allerarmsten in India profiteren niet van de economische ontwikkeling (en zijn voor bijvoorbeeld onderwijs / gezondheidszorg afhankelijk van ontwikkelingshulp).
 - De economische verschillen tussen Groot-Brittannië en India zijn nog steeds groot.
 - Het grote welvaartsverschil tussen Groot-Brittannië en India is mede een gevolg van de politiek-historische relaties tussen deze twee landen en Groot-Brittannië heeft een verantwoordelijkheid om een voormalige kolonie te helpen.

Opmerking

Aan elk juist tegenargument 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 – Aarde: Hawaii en de Azoren

10	maximumscore 2 Uit de beschrijving moet blijken dat	
	• onder Hawaii een hotspot / mantelpluim ligt	1
	• waar de (Pacifische) plaat (al vele miljoenen jaren) overheen beweegt (waardoor een keten van vulkanische eilanden ontstaat)	1
11	maximumscore 3	
	• een schildvulkaan	1
	• Het magma is vloeibaar / heeft een lage viscositeit	1
	• basalt	1
12	maximumscore 2 Uit de beschrijving moet blijken dat	
	• bij de (Midden-Atlantische) rug platen divergeren / uit elkaar bewegen	1
	• en magma omhoog komt (wat leidt tot vulkanisme)	1
13	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat	
	• de Grote Oceaan, waarin Hawaii ligt, wordt omringd door subductiezones / convergente plaatgrenzen (en de Atlantische Oceaan, waarin de Azoren liggen, niet) (oorzaak)	1
	• waardoor aan de randen van de Grote Oceaan zware aardbevingen plaatsvinden waarbij tsunami's kunnen ontstaan (gevolg)	1

Opmerking

Een juiste uitleg die de Atlantische Oceaan als uitgangspunt neemt, dient goed gerekend te worden.

Opgave 4 – Aarde: Fossielen zoeken bij de Jurassic Coast

14 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat (in bron 3 te zien is dat) de gesteentelagen zijn geplooid / scheef staan.

15 maximumscore 2

- sedimentgesteenten 1
- Uit het antwoord moet blijken dat de gesteenten uit de twee andere hoofdgroepen (stollingsgesteenten en metamorfe gesteenten) ontstaan bij hoge druk / temperatuur (en daarin blijven de resten van planten en/of dieren niet bewaard) 1

16 maximumscore 2

Een juiste beschrijving is:

- De zee erodeert de voet van de klif / Verwering tast het gesteente op de klif aan 1
- waarbij de klif afbrokkelt en de fossielen uit het gesteente tevoorschijn komen (en tussen de kiezels op het strand terechtkomen) 1

17 maximumscore 1

de noordkust van Normandië

Opgave 5 – Ontwikkelingsland – Brazilië: Klimaten en landschappen in Brazilië

18 maximumscore 2

- a Brasília
- b Manaus
- c Porto Alegre
- d São Paulo

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

19 maximumscore 3

- caatinga: a, d
cerrado: c, f
selva: b, e

indien zes antwoorden juist	3
indien vijf of vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 3

	voordeel van het gebruik van biobrandstoffen	nadeel van het gebruik van biobrandstoffen
mens	<i>Het produceren van biobrandstoffen levert Brazilië inkomsten op.</i>	Juiste nadelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Inheemse bevolkingsgroepen raken (door het kappen van tropisch regenwoud) hun leefgebied kwijt. – Voedselprijzen gaan omhoog. – Landbouwgrond wordt gebruikt voor de productie van biobrandstoffen in plaats van voor voedselgewassen.
natuur	Een juist voordeel is: Bij het verbranden van biobrandstoffen komt (per saldo) minder CO ₂ vrij (dan bij het verbranden van fossiele brandstoffen).	Juiste nadelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Voor het aanplanten van bijvoorbeeld oliepalm- of sojaplantages wordt tropisch regenwoud gekapt. – Plantages hebben een geringe biodiversiteit / soortenrijkdom.

per juist voordeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de natuur	1
per juist nadeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de mens	1
per juist nadeel van het gebruik van biobrandstoffen voor de natuur	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6 – Ontwikkelingsland – Brazilië: Demografie en welvaart in Brazilië

21	maximumscore 2 stelling a: juist stelling b: juist stelling c: onjuist	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
22	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> • door gezinsplanning het geboortecijfer is gedaald / het aantal kinderen per vrouw in Brazilië is gedaald / de gezinnen kleiner zijn geworden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • zodat de kosten die gepaard gaan met groene druk relatief laag zijn / een gunstige bevolkingsopbouw is ontstaan om tot economische ontwikkeling te komen 	1
23	maximumscore 2 Een juiste redenering is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In de deelstaat Bahia (in tegenstelling tot de sterk verstedelijkte deelstaat Rio de Janeiro) woont een groter deel van de bevolking op het platteland 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • en het geboortecijfer op het platteland hoger is / de natuurlijke bevolkingsgroei op het platteland groter is dan in stedelijke gebieden 	1
24	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • nationaal schaalniveau: 229B en 230F 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • schaalniveau van de stad: 231D en 231E 	1

Opmerking

Alleen als bij een schaalniveau beide atlaskaarten juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Opgave 7 – Leefomgeving: De Neder-Rijn bij Arnhem

25 maximumscore 2

- Uit het antwoord moet blijken dat in het stroomgebied van de Neder-Rijn verharding / verstening van het landschap heeft plaatsgevonden 1
- De laatste decennia valt er (vaker) meer neerslag in korte tijd / is het neerslagregiem veranderd / is de neerslagintensiteit toegenomen 1

26 maximumscore 2

Juiste maatregelen zijn:

- gegraven nevengeul: er is hierdoor meer ruimte voor de rivier / een betere afvoer van het water (waardoor de waterstand verlaagd wordt) 1
- verlaging van de zomerkade: bij hoogwater zal het water makkelijker de uiterwaard instromen / wordt het water over een groter gebied verdeeld (waardoor de waterstand verlaagd wordt) 1

27 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- door de maatregelen in het gebied Meinerswijk / stroomopwaarts in het stroomgebied meer water wordt vastgehouden / meer ruimte voor de rivier is gecreëerd / het waterbergend vermogen is vergroot (oorzaak) 1
- waardoor verder stroomafwaarts (langs de Neder-Rijn) het regiem gelijkmatiger / de waterstand lager / het debiet lager zal zijn (en het overstromingsrisico dus ook daar lager is (gevolg) 1

28 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- Het gebied Meinerswijk ligt vlak bij de binnenstad van / centraal in Arnhem 1
- zodat voor bewoners / bezoekers van Arnhem de functies natuur en recreatie op relatief korte afstand worden gecombineerd met de functies die de binnenstad / het centrum te bieden heeft 1

Opgave 8 – Leefomgeving: Aandachtswijken in Utrecht

29 maximumscore 1

Ondiep - Kanaleneiland-Noord - Overvecht-Zuid

30 maximumscore 2

- Juiste woningkenmerken zijn: 1
 - kleine woningen
 - gehorig / slecht geïsoleerd
 - geen tuin / weinig groen
 - stapelbouw / hoogbouw
 - overwegend huurwoningen

Opmerking

Alleen wanneer twee juiste woningkenmerken zijn genoemd, 1 scorepunt toekennen.

- De nieuwe bewoners hadden veelal een lager inkomen / waren veelal arbeidsmigranten / gastarbeiders 1

31 maximumscore 3

- Ondiep 1
- Juiste kenmerken zijn: 2
 - Ondiep ligt het dichtst bij de binnenstad van Utrecht.
 - In Ondiep staan karakteristieke (rijtjes)huizen die interessant kunnen zijn voor nieuwe hoogopgeleide / welvarende bewoners.

per juist kenmerk 1

32 maximumscore 2

- Juiste aanpassingen in de woningvoorraad zijn: 1
 - meer divers maken van de woningvoorraad
 - aanpassen van de bestaande woningen aan de huidige wooneisen
 - slopen van een deel van de oude woningen en deze vervangen door nieuwbouw- / koopwoningen
- Juiste aanpassingen in de openbare ruimte zijn: 1
 - overzichtelijker maken van de openbare ruimte
 - toegankelijker maken van de openbare ruimte
 - veiliger maken van de openbare ruimte

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 vrij naar: www.inditex.com en www.fashionunited.nl en www.z24.nl
bron logo: <http://losgrillos.com>

bron 2 www.inditex.com

Opgave 2

bron 1 <https://www.gov.uk>

bron 2 vrij naar: www.theguardian.com en www.telegraph.co.uk en www.thehindu.com

Opgave 3

bron 1 <https://upload.wikimedia.org>

Opgave 4

bron 1 vrij naar: <http://news.bbc.co.uk> en vrij naar: <http://www.wikiwand.com>

bron 2 <http://www.southampton.ac.uk>

bron 3 <http://1.bp.blogspot.com>

Opgave 5

bron 1 <http://www.klimadiagramme.de> en www.climate-data.org

Opgave 6

bronnen 1 en 2 <https://www.census.gov/population/international/data>

Opgave 7

bron 1 <http://www.stadsblokkenmeinerswijk.nl> en <https://issuu.com/ruimtevoorderivier/docs>

Opgave 8

bron 1 www.viaMichelin.nl

bron 2 <http://static.panoramio.com>
<https://nrcreaderv2.s3.amazonaws.com>
<http://media.woningnet.nl>